

PROBLEMS OF NATIONAL PUBLIC AND PRIVATE LAW

Євген Неборський

Науково-дослідний інститут публічного права, Україна

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

Yevhen Neborskyi

Scientific and Research Institute of Public Law, Ukraine

LEGAL PRINCIPLES OF ACTIVITY OF SUBJECTS OF ADMINISTRATIVE-LEGAL RELATIONS IN THE FIELD OF URBAN DEVELOPMENT

Legal regulation of the activity of the subjects of administrative and legal relations is of great importance for the implementation of state policy in the field of urban development. The article deals with the concept of administrative and legal relations in the field of urban development. The subjects of administrative and legal relations in the field of urban planning, according to their competence – general and special. An analysis of the existing normative legal acts regulating the competence in the field of urban development of such bodies of general competence as the President of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, other state authorities or their separate subdivisions or officials (State Environmental Inspectorate, State Service of Ukraine of geodesy, cartography and cadastre, State Inspectorate of Agriculture of Ukraine, Inspection of State Geodetic Surveillance of the Main Department of Geodesy, Cartography and Cadastre of Ukraine and others). The legal bases of the activity of the bodies of special competence, which include the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine, the State Architectural and Construction Inspectorate of Ukraine, and local self-government bodies, are characterized. The necessity to amend the existing normative-legal acts to define the competences of the united territorial communities as subjects of administrative-legal relations in the field of urban planning has been proved.

Keywords: subject, administrative-legal relations, urban development, general authorities, special competence bodies, united territorial communities.

Загальнотеоретичні питання адміністративно-правових відносин знайшли відображення у наукових працях провідних фахівців у галузі адміністративного права: В. Авер'янова, О. Андрійко, К. Афанасьєва, О. Бандурки, Ю. Битяка, А. Васильєва, В. Гаращука, І. Голосніченка, О. Джафарової, І. Зозулі, С. Ківалова, І. Коліушка, Т. Коломоєць, А. Комзюка, Р. Мельника, Р. Миронюка, А. Присяжнюка, В. Тимощука, М. Тищенко, В. Шестака та ін.

Проблеми адміністративно-правових відносин будівництва досліджували такі науковці, як: О. Ляшко, А. Матвійчук, І. Миронець, М. Околович, К. Пивоваров, В. Резніченко, В. Ромасько, Б. Семенко, О. Стукаленко, А. Хряпінський, Є. Юрченко та інші.

Ми погоджуємося з думкою багатьох науковців, що регулювання правовідносин у сфері містобудування є «міжгалузевим правовим феноменом, який одночасно може відноситися до багатьох галузей права: цивільного – оскільки регулює майнові відносини на місцевому рівні, фінансового – оскільки містобудівна діяльність пов'язана з істотними капіталовкладеннями, земельного – оскільки містобудівні відносини безпосередньо пов'язані із використанням корисних властивостей земельних ділянок; господарського, екологічного та інших»¹. Відмежовуючи

¹ Околович, М.Є. (2018). *Адміністративно-правове регулювання містобудівної діяльності органами місцевого самоврядування*: дис.... канд. юрид. наук. Одеса, 23.

адміністративно-правові відносини у сфері містобудування від інших правовідносин, слід виходити із ознак адміністративно-правових відносин у цілому. До них науковці відносять такі: 1) урегульовані нормами адміністративного права; 2) мають публічно-владний характер; 3) захищені державним примусом¹; «4) складаються з галузі державного управління; 5) один з учасників (або всі учасники) цих відносин є носіями владних повноважень»². При цьому зауважимо, що відповідно до нової доктрини адміністративного права відбулася трансформація цих відносин з управлінських на публічно-сервісні, що яскраво спостерігається в адміністративно-правових відносинах у сфері містобудування. Отже, ще однією їх ознакою є те, що вони мають сервісний та договірний характер.

Аналізуючи адміністративно-правові відносини у сфері містобудування, О. Стукаленко виокремлює такі види однорідних суспільних відносин: 1) зовнішньоуправлінська діяльність органів публічної адміністрації в будівельній галузі; 2) внутрішньоорганізаційна діяльність публічної адміністрації, державних будівельних підприємств, установ, організацій; 3) публічно-сервісна діяльність органів публічної адміністрації та суб'єктів, які наділені повноваженнями на надання адміністративних послуг у сфері містобудування; 4) реалізація делегованих повноважень органами місцевого самоврядування та громадськими і саморегулювальними організаціями; 5) застосування заходів адміністративної відповідальності за правопорушення у будівельній галузі³.

Одним з елементів структури адміністративно-правових відносин у сфері містобудування є їх суб'єкти, правові засади та принципи діяльності яких визначаються відповідними нормативно-правовими актами.

Як уже зазначалося, в системі органів державної влади слід виокремити органи загальної та спеціальної компетенції. До органів загальної компетенції відносимо органи державної влади, які реалізують нормотворчу, установчу, правозастосовчу та контрольну-наглядову функцію щодо всієї системи органів публічної влади, зокрема й у сфері містобудування – Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, інші органи державної влади або їх окремі підрозділи чи посадових осіб (Державна екологічна інспекція, Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, Державна інспекція сільського господарства України, Інспекція державного геодезичного нагляду Головного управління геодезії, картографії та кадастру України та ін.).

Органи виконавчої влади, їх окремі підрозділи, посадові особи, які безпосередньо покликані брати участь у формуванні та реалізації політики містобудування, належать до органів спеціальної компетенції – Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державна архітектурно-будівельна інспекція України, органи місцевого самоврядування.

Правові засади діяльності Президента України, зокрема й у сфері містобудування, визначаються Конституцією України, відповідно до якої він є главою держави, виступає від її імені, а також є гарантом додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина⁴. Згідно із своїми повноваженнями, Президент України підписує закони, ухвалені парламентом, зупиняє дію актів уряду у разі їх невідповідності Конституції України, має право вето щодо ухвалених ВРУ законів, у тому числі й з питань містобудування.

Загальним суб'єктом у сфері містобудування є Верховна Рада України, яка виконує такі функції:

– законодавчу (закони України «Про архітектурну діяльність» від 20.05.1999 № 687-XIV⁵, «Про основи містобудування» від 16.11.1992 № 2780-XII⁶, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері будівництва

¹ Алфьоров, С.М., Ващенко, С.В., Долгополова, М.М., Купін, А.П. (2011). *Адміністративне право. Загальна частина*: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 18.

² Харитоновна, О.І. (2004). *Адміністративно-правові відносини: концептуальні засади та правова природа*: дис.... д-ра юрид. наук. Одеса, 22.

³ Стукаленко, О.В. (2016). *Адміністративно-правове забезпечення будівельної галузі: теоретико-правові та практико-правові аспекти*: дис.... док. юрид. наук. Дніпро, 61-62.

⁴ Конституція України 1996 (Верховна Рада України). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>>.

⁵ Закон про архітектурну діяльність 1999 (Верховна Рада України). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/687-14>>.

⁶ Закон про основи містобудування 1992 (Верховна Рада України). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>>.

житла» від 29.06.2010 № 2367-VI¹, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства» від 09.04.2015 № 320-VIII² тощо);

– організаційну, що полягає, зокрема, у регламентації питань щодо призначення за поданням Прем'єр-міністра України Міністра Мінрегіону України, створенні Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. До його складу входять: – підкомітет з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови, предметом відання якого є: 1) засади містобудівної діяльності; 2) планування і забудова територій; 3) реставрація об'єктів культурної спадщини; 4) благоустрій територій; 5) похоронна справа; 6) земельні відносини (у межах територій забудови); 7) інші питання, з опрацювання яких Комітет не є головним; – підкомітет з питань будівництва та проектування, що визначає питання будівництва та проектування у будівництві; – підкомітет з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві, що відає питаннями державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, а також ліцензування і страхування у будівництві; – підкомітет з питань технічного регулювання і ціноутворення у будівництві, виробництва будівельних матеріалів та енергоефективності у будівельній галузі, який регулює питання технічного регулювання у будівництві; ціноутворення у будівництві; виробництва будівельних матеріалів; енергоефективності у будівельній галузі; – підкомітет з питань захисту інвестицій в об'єкти будівництва: захист інвестицій в об'єкти будівництва; – підкомітет з питань житлової політики та житлового господарства: житлова політика (житлово-будівельні кооперативи, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, гуртожитки тощо); житлове господарство³;

Окрім того, ВРУ у сфері містобудування виконує функцію прогнозування, що полягає у визначенні пріоритетних напрямів розвитку цієї сфери.

КМУ, як загальний суб'єкт, здійснює повноваження щодо реалізації внутрішньої і зовнішньої політики у сфері містобудування. Так, відповідно до Закону України «Про основи містобудування» від 16.11.1992 № 2780-XII до компетенції КМУ у сфері містобудування належить: визначення порядку здійснення державного контролю в містобудуванні; координація діяльності органів виконавчої влади у сфері містобудування; забезпечення: реалізації містобудівної політики України; розробки державних, міждержавних містобудівних програм і проєктів; розроблення Генеральної схеми території України, схем планування окремих частин території України; виконання фундаментальних і пріоритетних науково-дослідних робіт з питань містобудування, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів та науково-реставраційних робіт; визначення порядку: розробки і затвердження державних стандартів, норм і правил у сфері містобудування; ліцензування видів господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками, за переліком видів робіт та в порядку, що визначаються КМУ; встановлення порядку проведення експертизи містобудівної документації та проєктів конкретних об'єктів; встановлення порядку надання вихідних даних для проектування об'єктів містобудування. Однак, ці повноваження не є вичерпними, оскільки КМУ вирішує й інші питання у сфері містобудування відповідно до закону⁴.

На виконання своїх повноважень у сфері містобудування КМУ ухвалив, зокрема, постанови щодо розроблення і затвердження містобудівної документації – Постанова КМУ від 25.05.2011 № 548 «Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації»⁵, Постанова КМУ від 25.05.2011 № 555 «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо

¹ Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання у сфері будівництва житла 2010 (Верховна Рада України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2367-17>>.

² Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства 2015 (Верховна Рада України). Відомості Верховної Ради, 28, 236.

³ Офіційний сайт Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. <http://komsamovr.rada.gov.ua/news/Pro_komitet/zag_inf/72590.html>.

⁴ Закон про основи містобудування 1992 (Верховна Рада України). Відомості Верховної Ради України, 52, 683.

⁵ Постанова про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації 2011 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2011-%D0%BF>>.

врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні»¹; з питань отримання вихідних даних – Постанова КМУ від 30.09.2015 № 813 «Про визначення незалежних організацій, які проводять незалежну експертизу вихідних даних проектів будівництва об'єктів газотранспортної або газорозподільної системи»²; щодо розроблення, експертизи і затвердження проекту – Постанова КМУ від 11.05.2011 № 560 «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»³; щодо виконання підготовчих і будівельних робіт, прийняття об'єкта в експлуатацію – Постанова КМУ від 13.04.2011 № 466 «Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт»⁴; Постанова КМУ від 13.04.2011 № 461 «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів»⁵; Постанова КМУ від 07.7.2017 № 406 «Про затвердження переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію»⁶; Постанова КМУ від 20 березня 2019 р. № 236 «Про внесення змін до переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію»⁷ тощо.

Отже, Президент України, ВРУ та КМУ, як загальні суб'єкти, здійснюють повноваження щодо визначення засад та реалізації внутрішньої і зовнішньої політики у сфері містобудування.

Органи спеціальної компетенції у сфері містобудування здійснюють повноваження щодо реалізації внутрішньої і зовнішньої політики у зазначеній сфері, які регламентуються відповідними нормативно-правовими актами. Так, Мінрегіон є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування, просторового планування територій та архітектури, технічного регулювання у будівництві, а також забезпечує формування державної політики у сфері архітектурно-будівельного контролю та нагляду⁸.

Відповідно до Положення про Міністерство розвитку громад та територій, на Мінрегіон у сфері містобудування покладаються такі завдання: здійснення нормування у будівництві з метою формування безпечного середовища для життя і здоров'я людини; визначення порядку розроблення схем планування окремих частин території України; проведення містобудівного моніторингу; визначення критеріїв, яким повинні відповідати експертні організації, що здійснюють експертизу проектів будівництва. Окрім того, Мінрегіон забезпечує формування державної політики у сфері архітектурно-будівельного контролю та нагляду. Виходячи з аналізу зазначеного Положення, можна зауважити, що Мінрегіон здійснює прогнозування та планування у сфері містобудування шляхом визначення пріоритетних напрямів розвитку відповідної сфери; координаційну, організаційну та правову діяльність, що полягає у координації дій центральних і місцевих органів влади, розробці

¹ Постанова про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні 2011 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-2011-%D0%BF>>.

² Постанова про визначення незалежних організацій, які проводять незалежну експертизу вихідних даних проектів будівництва об'єктів газотранспортної або газорозподільної системи 2015 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/813-2015-%D0%BF>>.

³ Постанова про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України 2011 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-%D0%BF>>.

⁴ Постанова про деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт 2011 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF>>.

⁵ Постанова про питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів 2011 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-%D0%BF>>.

⁶ Постанова про затвердження переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію 2017 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://www.kmu.gov.ua/npas/250057520>>.

⁷ Постанова про внесення змін до переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію 2019 (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2019-%D0%BF>>.

⁸ Постанова про Положення про Міністерство розвитку громад та територій 2014 (в редакції постанови КМУ від 25 вересня 2019 р. № 850) (Кабінет Міністрів України). Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. <<http://www.minregion.gov.ua/about/about-min/plozhennya-pro-ministerstvo-rozvitku-gromad-ta-teritoriy-ukrayini/>>.

нормативно-правових актів з питань містобудування.

Реалізацію державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду здійснює Державна архітектурно-будівельна інспекція (далі – ДАБІ), яка готує і вносить на розгляд Міністра розвитку громад та територій пропозицій щодо забезпечення формування державної політики з питань, що належать до компетенції Держархбудінспекції; здійснює в межах повноважень, визначених законом, державний архітектурно-будівельний контроль за дотриманням замовниками, проектувальниками, підрядниками та експертними організаціями вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт; здійснює державний архітектурно-будівельний нагляд за дотриманням вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил уповноваженими органами містобудування та архітектури, структурними підрозділами Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та виконавчими органами сільських, селищних, міських рад з питань державного архітектурно-будівельного контролю, іншими органами, що здійснюють контроль у сфері містобудівної діяльності, під час провадження ними містобудівної діяльності; здійснює виконання дозвільних та реєстраційних функцій у будівництві у визначених законодавством випадках; проводить ліцензування видів господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, та здійснення контролю за додержанням суб'єктами господарювання ліцензійних умов провадження видів господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками¹.

З ухваленням Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства» від 09.04.2015 № 320-VIII², діяльність Мінрегіону та ДАБІ була спрямована на створення нової системи органів архітектурно-будівельного контролю. Було внесено зміни до таких законів України, як «Про основи містобудування», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про архітектурну діяльність», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності». Отже, сьогодні йде перерозподіл функцій між центральними органами влади та органами місцевого самоврядування щодо розширення повноважень останніх у сфері містобудування. Так, відповідно до Закону України «Про основи містобудування» від 16.11.1992 № 2780-XII³, до компетенції сільських, селищних, міських рад у сфері містобудування на відповідній території належить затвердження відповідно до законодавства місцевих програм, генеральних планів відповідних населених пунктів, планів зонування територій, а за відсутності затверджених в установленому законом порядку планів зонування територій – детальних планів територій. Місцеві ради вирішують інші питання у сфері містобудування відповідно до закону, а також можуть делегувати вирішення питань, що належать до їх компетенції, своїм виконавчим органам або відповідним місцевим державним адміністраціям.

До компетенції виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері містобудування належать: визначення території для містобудівних потреб згідно з рішенням відповідної ради; встановлення в межах своїх повноважень на відповідній території режиму використання та забудови земель, на яких передбачена перспективна містобудівна діяльність; надання відповідно до закону містобудівних умов і обмежень забудови земельних ділянок; забезпечення в установленому законодавством порядку розробки і подання на затвердження відповідних рад місцевих містобудівних програм, генеральних планів, детальних планів, планів червоних ліній; надання (отримання, реєстрація), відмова у видачі чи анулювання (скасування) документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом

¹ *Постанова про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України 2014* (Кабінет Міністрів України). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. <<https://dabi.gov.ua/pro-dabi/polozhennya-pro-dabi/>>.

² *Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства 2015* (Верховна Рада України). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/320-19>>.

³ *Закон про основи містобудування 1992* (Верховна Рада України). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>>.

об'єктів, здійснення державного архітектурно-будівельного контролю у випадках та відповідно до вимог, встановлених законом; організація охорони культурної спадщини; організація робіт, пов'язаних із створенням і веденням містобудівного кадастру населених пунктів; забезпечення в установленому законом порядку державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації під час планування та забудови відповідних територій; зупинення у випадках, передбачених законом, будівництва, яке проводиться з порушенням містобудівної документації та проектів окремих об'єктів, а також може заподіяти шкоду навколишньому природному середовищу; здійснення контролю за забезпеченням надійності та безпечності експлуатації будинків і споруд незалежно від форми власності в районах, що зазнають впливу небезпечних природних і техногенних явищ та процесів.

З ухваленням Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-VIII виникла низка проблем, пов'язаних з відсутністю правової регламентації окремих питань у сфері містобудування. До них слід віднести два пов'язаних між собою питання: передача органам місцевого самоврядування належного обсягу повноважень у сфері управління земельними ресурсами; розширення повноважень у сфері просторового планування територій.¹ Щодо останнього, то йдеться насамперед про розмежування функцій державних органів влади та органів місцевого самоврядування при розробленні, затвердженні та реалізації документації з просторового планування (містобудівної документації); запровадження нового виду документації з просторового планування (містобудівної документації) на місцевому рівні – плану об'єднаної територіальної громади; розширення повноважень органів місцевого самоврядування в прийнятті рішень щодо планування територій шляхом введення місцевих правил регулювання забудови, які мають встановити порядок регулювання забудови та іншого використання територій і об'єктів у населених пунктах, на територіях об'єднаних територіальних громад; урегулюванні питання контролю за розробленням та реалізацією документації з просторового планування (містобудівної документації); визначенні відповідальності за відповідність документації з просторового планування (містобудівної документації) законодавству, будівельним нормам та документації вищого рівня. Ці питання вимагають нагального вирішення шляхом внесення змін до чинних відповідних нормативно-правових актів.

References:

1. Alforov, S.M., Vashchenko, S.V., Dolhopolova, M.M., Kupin, A.P. (2011). *Administratyvne pravo. Zahalna chastyna: navchalnyi posibnyk* [Administrative Law. The general part: a tutorial]. Kyiv: Tsentri uchbovoi literatury. [in Ukrainian].
2. *Zakon pro arkhitekturnu diialnist* [Law on architectural activity] 1999 (Verkhovna Rada Ukrainy) [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/687-14>>. [in Ukrainian].
3. *Zakon pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia derzhavnoho rehulivannia u sferi budivnytstva zhytla* [Law on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Improvement of State Regulation in the Field of Housing] 2010 (Verkhovna Rada Ukrainy) [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2367-17>>. [in Ukrainian].
4. *Zakon pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo detsentralizatsii povnovazhen u sferi arkhitekturno-budivelnogo kontroliu ta udoskonalennia mistobudivnoho zakonodavstva 2015* [Law on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Decentralization of Powers in the Field of Architectural and Construction Control and Improvement of Urban Planning Legislation] (Verkhovna Rada Ukrainy) [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady* [Information of the Verkhovna Rada], 28, 236. [in Ukrainian].
5. *Zakon pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo detsentralizatsii povnovazhen u sferi arkhitekturno-budivelnogo kontroliu ta udoskonalennia mistobudivnoho zakonodavstva 2015* [Law on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Decentralization of Powers in the Field of Architectural and Construction Control and Improvement of Urban Planning Legislation] [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/320-19>>. [in Ukrainian].
6. *Zakon pro osnovy mistobuduvannia 1992* [Law on the basics of urban planning] (Verkhovna Rada Ukrainy)

¹ Щеглюк, С.Д. (2019). Інституційне забезпечення просторового планування об'єднаних територіальних громад. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*, 3, 10-21. <http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2019_3_4>.

- [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady* [Information of the Verkhovna Rada], 52, 683. [in Ukrainian].
7. *Konstytutsiia Ukrainy 1996* [Constitution of Ukraine] (Verkhovna Rada Ukrainy) [Verkhovna Rada of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>>. [in Ukrainian].
  8. Okolovych, M.Ie. (2018). *Administratyvno-pravove rehuliuвання mistobudivnoi diialnosti orhanamy mistsevoho samovriaduvannia: dys....* kand. yuryd. nauk [Administrative and Legal Regulation of Urban Planning Activity by Local Self-Government Bodies: Dis .... Cand. lawyer. of sciences]. Odesa. [in Ukrainian].
  9. *Ofitsiyniy sait Komitetu z pytan orhanizatsii derzhavnoi vlady, mistsevoho samovriaduvannia, rehionalnoho rozvytku ta mistobuduvannia* [Official site of the Committee on the Organization of State Power, Local Self-Government, Regional Development and Urban Development]. <http://komsamovr.rada.gov.ua/news/Pro_komitet/zag_inf/72590.html>. [in Ukrainian].
  10. *Postanova pro vyznachennia nezaleznykh orhanizatsii, yaki provodiат nezalezhnu ekspertyzu vykhidnykh danykh proektiv budivnytstva ob'ektiv hazotransportnoi abo hazorozpodilnoi systemy 2015* [Decision on the definition of independent organizations that conduct an independent examination of the source data projects of construction of gas transmission or gas distribution system] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/813-2015-%D0%BF>>. [in Ukrainian].
  11. *Postanova pro vnesennia zmin do pereliku budivnykh robot, yaki ne potrebuut dokumentiv, shcho daiut pravo na yikh vykonannia, ta pislia zakinchennia yakykh ob'iekt ne pidliahaie pryiniattiu v ekspluatatsiiu 2019* [Decree to amend the list of construction works that do not require documents that entitle them to be completed and after which the object is not subject to acceptance] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2019-%D0%BF>>. [in Ukrainian].
  12. *Postanova pro deiaki pytannia vykonannia pidhotovchykh i budivnykh robot 2011* [Resolution on some issues of preparatory and construction works] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF>>. [in Ukrainian].
  13. *Postanova pro zatverdzhennia pereliku budivnykh robot, yaki ne potrebuut dokumentiv, shcho daiut pravo na yikh vykonannia, ta pislia zakinchennia yakykh ob'iekt ne pidliahaie pryiniattiu v ekspluatatsiiu 2017* [Decree approving the list of construction works that do not require documents that entitle them to be completed and after which the object is not subject to acceptance] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://www.kmu.gov.ua/npas/250057520>>. [in Ukrainian].
  14. *Postanova pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu arkhitekturno-budivelnu inspektsiiu Ukrainy 2014* [Decree approving the Regulation on the State Architectural and Construction Inspectorate of Ukraine] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://dabi.gov.ua/pro-dabi/polozhennya-pro-dabi/>>. [in Ukrainian].
  15. *Postanova pro zatverdzhennia Poriadku zatverdzhennia proektiv budivnytstva i provedennia yikh ekspertyzy ta vyznannia takymy, shcho vtratyly chynnist, deiakykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy 2011* [Resolution on Approval of the Procedure for Approval of Construction Projects and Conducting Their Expertise and Recognition of Some Decisions of the Cabinet of Ministers of Ukraine] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-%D0%BF>>. [in Ukrainian].
  16. *Postanova pro zatverdzhennia Poriadku provedennia hromadskykh slukhan shchodo vrakhuvannia hromadskykh interesiv pid chas rozroblennia proektiv mistobudivnoi dokumentatsii na mistsevomu rivni 2011* [Resolution approving the Procedure of holding public hearings on consideration of public interests during development of urban planning documentation at the local level] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-2011-%D0%BF>>. [in Ukrainian].
  17. *Postanova pro zatverdzhennia Poriadku provedennia ekspertyzy mistobudivnoi dokumentatsii 2011* [Resolution approving the Procedure for conducting examination of town planning documentation] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2011-%D0%BF>>. [in Ukrainian].
  18. *Postanova pro pytannia pryiniattia v ekspluatatsiiu zakinchenykh budivnytstvom ob'ektiv 2011* [Resolution on the issue of commissioning of completed construction projects] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-%D0%BF>>. [in Ukrainian].
  19. *Postanova pro Polozhennia pro Ministerstvo rozvytku hromad ta terytorii 2014 (v redaktsii postanovy KMU vid 25 veresnia 2019 r. № 850)* [Resolution on the Regulation on the Ministry of Communities and Territories Development 2014 (as amended by CMU Resolution No. 850 of September 25, 2019)] (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Ofitsiyniy veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy* [The official website

- of the Verkhovna Rada of Ukraine]. <<http://www.minregion.gov.ua/about/about-min/polozhennya-pro-ministerstvo-rozvitku-gromad-ta-teritoriy-ukrayini/>>. [in Ukrainian].
20. Stukalenko, O.V. (2016). *Administratyvno-pravove zabezpechennia budivelnoi haluzi: teoretyko-pravovi ta prakseolohichni aspekty: dys.... doktora yuryd. nauk* [Administrative and legal support of the construction industry: theoretical and legal and praxeological aspects: Doctor of Law of sciences]. Dnipro. [in Ukrainian].
  21. Kharytonova, O.I. (2004). *Administratyvno-pravovi vidnosyny: kontseptualni zasady ta pravova pryroda: dys.... d-ra yuryd. nauk* [Administrative-legal relations: conceptual principles and legal nature: Doctor of Law of sciences]. Odesa. [in Ukrainian].
  22. Shcheliuk, S.D. (2019). Instytutsiine zabezpechennia prostorovoho planuvannia obiednanykh terytorialnykh hromad [Institutional support for spatial planning of integrated territorial communities]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy* [Socio-economic problems of the modern period of Ukraine], no. 3, 10-21. <http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2019_3_4>. [in Ukrainian].